

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, vasárnap péntek és kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Kereskedelmi és iparkamarák.

Debreczen, április 27.

(—cs). A kereskedelmi és iparkamarai intézmény nem sokára megülheti 50 éves jubileumát s ennek daczára, elvitázhatlan, — nem tudott olyan népszerűsége szert tenni, melyet amugy is hátra maradtott kereskedelmünk és iparunk érdeke megkövetel.

A kereskedelemügyi miniszter elnöklése alatt Budapesten 1889 október 5-én tartott kamarai értekezleten az összes hazai kamarák küldöttsége oda nyilatkozott, hogy az 1868. évi VI. t. cz. revisióját nem tartja szükségesnek. Az ok, mely a kamarákat vezérelte, elég fontos arra nézve, hogy általánosságban elfogadjuk s ez ok az, hogy a kereskedelmi és iparkamarák autonómiaja megerősítessék, mert a kereskedőknek és iparosoknak szabad önkormányzati, rendelkezési joga feltétlenül meghagyandó egy oly testületben, melynek létezését ők biztosítják.

Az idézett törvény épségben hagyása mellett azonban czélszerű lett volna sürgetni az ezen törvény végrehajtása iránt kiadott miniszteri rendelet hatályon kívül való helyezését s annak ujjal s olyannal való pótlását, mely hivatva lett volna a kamarai tanácsosok választását helyesebb alpra fektetni.

A kamarai tanácsosok öt évre terjedő működési idejének lejártá után megjelentő új választás, már azon oknál fogva is, hogy személyesen történik a

szavazás, a kereskedőre és iparosra nézve az alkerületekben különösen számot tevő munka- és idővesztéssel jár, mely áldozatot sok a mindennapi kenyérért való küzdelemben legjobb akarata mellett sem hozhatja meg, — egy, sőt két esztendeig is eltart s a régi tagok mandátuma lejárván, előfordul az eset, hogy kamarai közgyűlés e miatt huzamosabb időn át nem tartható.

Azon miniszteri rendelkezés, hogy a régi tagok működési joga az új tagok megválasztásáig terjed, az 1868. évi VI. t. cz. 6. §-át teszi illuzoriussá, vagy a következő ciklus kamarai tanácsosainak választása nem az 5-ik, hanem már a 3-ik évben elrendelendő.

Ausztriában, hol a tanácsosok választása a kereskedőknek és iparosoknak direkt megküldött s általuk kitöltve visszaküldött szavazó lapok segélyével történik, a választóképesek 50—60 %-a, — hazánkban, ha ugyan a választás napjának választók meg nem jelenése miatt más napra való halasztása nem válik szükségessé, 5—6000 választóképes közül nagyon kevés egyén szavaz le.

Valóban nem gondolhatunk az autonómia megőrzése mellett a kamarai választások helyes megoldására és gyors keresztülvitelére czélszerűbb eszközt, mint a lapokkal való szavazást, mely anyagi áldozatot nem követel, a kamara irodájára több munkát, mint most, alig hárít s érvényt szerez a kereskedők és iparosok azon óhajának, hogy a kamarában

olyan egyén által képviseltessenek, kit arra érdemesnek tartanak.

Nem kevésbé áll a kamarák népszerűségének útjában általánosságban az iparosok saját érdekeiket kellőleg felfogni nem tudása.

Iparosaink szája tele van panaszszal, s azon beteghez hasonlítanak, ki érzi a fájdalmakat s azért nem hivat orvost, mert balhiedelme szerint minden gyógyszerári szer méreg. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara múlt évi jelentésének azon kitétele, hogy az iparosok nagyrésze az üzletök menete felőli tudakozódásokra a felvilágosítást, statistikai adatok közlését, állami adója felemelésétől félve, megtagadja, csak igazolja ezen állításunkat s valóban megérhetjük a szomorú valót, hogy a kamarák titkárai a kereskedelem és ipar emelése érdekében tett fáradságos körutjukban az állami adóprés egyik alkatrészének tekintetnek.

Tagadhatatlan, hogy a kamarák népszerűsítésére hathatós tényező, ha azok működéséről az érdekeltek minél többet olvashatnak s erre egyik legalkalmasabb eszköz a sajtó közvetítése.

— **Országgyűlés.** A képviselőház ülése április 25-én. A szombati ülés elején a miniszterelnök javaslatára elhatározták, hogy a közigazg. bizottság tárgyalásainak befejezéseig érdemleges ülést nem tartanak. — Ugyanekkor Helfy Ignácznak hozzáintézett kérdésére azt válaszolta a miniszterelnök, hogy a választások kuriai elbírálására vonatkozó javaslatot még a nyári szünet előtt be fogja terjeszteni. Ezután Istóczy Győző indokolta az otthon mentesítése tárgyában még

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Losonczy serlege.

Akhmed pasa tengerhada
 Döngeti a vár falait . . .
 Jó Losonczy Temesvárbán,
 Elmerülsz a tengerárban,
 Vad csatában meghalsz ma itt!

Hős Losonczy Temesvárbán
 Szive szilárd, nem is remeg . . .
 •Mig a kardot birja e kar:
 Ezt a földet vad, durva tar
 Olesó áron nem szerzi meg!

•Ezt a földet, ezt a várat
 Védni fogom: megesküvém . . .
 Törjön reám ezer halál:
 Készen vagyok, készen talál
 Küzdve fönn a bástya kövén!

Akhmed pasa tengerhada
 Egyre zuzza a vár falát,
 Tör a várra, mind hiába:
 Nem juthatna birtokába . . .
 . . . De segítség jó oda át.

Német hadak bent a várban,
 Harcot unva, lázonganak . . .
 Hős Losonczy bástya fokán,
 Sötét felleg ül homlokán . . .
 Aggódás, vagy talán harag? . . .

•Hiába folyt hát annyi vér! . . .
 Mért huztam ki kardom, minek? . . .
 Akhmed tengerhada fárad,
 Nem söpörné el a várat:
 S rut árulás, az ejti meg! . . .

Jó Losonczy jár a bástyán
 Egymagában így beszélve, —
 Megnépesül im', a várfok
 Ifju nők és ifju lányok
 Jönnek együtt mind elébe.

Jönnek együtt mind elébe . . .
 Serleget hoz ifju lányka . . .
 •Hős vezér, ha szomju ajkad:
 Itt a serleg — ha kihajtod:
 Új erőt lelsz lángborába! . . .

Véli a hős: álmodik tán? . . .
 — Ott a serleg, ott előtte,
 Telve a hegy tűzborával,
 Hősi babér fogja által
 Rajta nevét, vágva kőbe.

Véli a hős: álmodik tán? . . .
 Véli: angyal szállt elébe! . . .
 Majd kigyulnak lángszemei,
 Lelkesedve fogja, veszi
 Billikomát jobb kezébe.

•Angyalok! nem: többek sokkal:
 Honleányok, üdvözöllek . . .
 Itt a bástya roncsolt falán
 — Belül élet, kívül halál —
 Honleányok felköszöntlek!

•Felköszöntlek jó Temesvár,
 Szorongatott, szegény város! . . .
 Hogyha csüggedt szivem előbb:
 Im', ez órán nyer új erőt
 Nem hagylok elbukni már most!

•Nem hagylok elbukni, avagy
 Elhanyaglom én is veled,
 Siri halmom lesz a várom! . . .
 Halljátok meg fogadásom,
 Észak, nyugot, dél és kelet!

•Halljátok meg fogadásom! . . .
 Halálomba kerül pedig: —
 Környezzen bár áruló had:
 Jó Temesvár, védlek, óvlak
 Az utolsó lehelletig!

A szunnyadó fenevad.

Az északi kolosszus újra felsötétül a határon és a talpig fegyverben álló Európa aggodalommal figyeli minden mozdulatát.

Egy csapatáthelyezés az orosz határon elég arra, hogy megremegtesse a békének hiveit.

Mint egy sikoltozó vészmadár, repült át Európán a hír, hogy az orosz-osztrák határon negyvenkétezer muszka katonával szaporították a határőrséget és hogy az orosz kolosszus megmozdult.

A viharfelhők tehát ott vannak a határon, habár az optimisták azt szeretik hinni, hogy azok porfellegek, miket egy nagyobb hadi gyakorlat vert.

De vajjon oly kicsiny-e Oroszország, hogy nem talál alkalmasabb helyet, mint az osztrák-magyar határt a gyakorlatra? Ne fogjuk rá a szunnyadó fenevadra, hogy nem fog talpra állani. Ne kicsinyeljük a fürgeteget, mikor még nem láttuk villámain.

Nem azért fegyverkeznek az orosz, hogy a békét őrizze. Az orosz nem ismer békét, csak fegyverszünetet.

A szunnyadó fenevad erőt gyűjt alvásában. Nyújtózkodása közben megvillannak olykor félelmes körmei, a melyek Európának politikai térképét fenyegetik széttépéssel.

Az orosz hatalom mindig fenyegető. — Damoklesi kard, hajszálon lebegve jár európai béke fölött.

A most nyugvó orosz erőnek csak izomvonaglásait látjuk, de ebből ki tudjuk számitani félelmes nagyságát.

Tenger pénzbe kerül az nekünk, hogy megfelelő erőt tartsunk mindig talpon. A legtöbb milliót évenként a hadsereg emésztí meg.

Voltaképpen nem is születünk másért, mint hogy kenyeret keressünk a tétlen hadseregnek. — Az államhatalom szemében minden magyar polgár csak annyit ér, amennyi adót fizet.

És a folytonos katonai adó koldusítja el ezt az országot.

Az osztrák-magyar államban több ezüst megy zsoldra, mint ipartárgyakra és több vas fordítottatik fegyverre, mint ekére.

A magyar polgár csak a katonaság számára dolgozik, gyermekei ezenkívül be vannak szolgáltatva életük nagyobb részében véradóba.

S amennyire tökéletesítették már a há-

borunak nevezett tömeges polgár gyilkosságot, ha a muszka kolosszus megindul azokkal a gyilkoló ágyukkal, amelyek minden egyes lövése olyan, hogy öt négyszögkilométernyi területen eleven embert nem hagy, el lehetünk készülve rá, hogy a háború kitörésének híre halálítélete lesz katonagyermekünknek.

És mindez a rettenetes adózás pénzben és vérben csak azért történik, mert az a félelmesen nagy és buta néptömeg egy despota dinastia alá van helyezve.

A czárok nem akarják kibocsátani a hatalomnak véruktól fekete gyeplőjét a kezükből. Szükségük van hadseregére, szükségük van háborukra.

Ha az orosz nép nem vitetik időnkint vágóhídra, a czárjait bombázza. Ha nincs folyton készen álló hadsereg, a czár fejeéről a nihilisték letépi a koronát.

Vajjon mikor ér az emberiség a józan értelem azon századába, a melyben legfőbb czárnak a békét ismerik el s a katonák szuronyából ekét, — ágyujából templomharangot öntenek?

Ujdonságok.

* **Társas ebéd.** A »Csokonai-kör« választmánya tegnap, a közgyűlés lefolyása után, társasébredet rendezett a nagyzei vigadóban. Vértesi Arnold körelnök tiszteletére. Az ebéden a választmány összes tagjai jelen voltak. Az asztalfőt Vértesi Arnold foglalta el, mellette pedig Géresi Kálmán és Komlóssy Arthur alelnökök ültek. Az első pohárköszöntőt Géresi Kálmán mondta. A »Csokonai-kör« első évi működését befejezve, biztos eredményeket felmutatni még nem képes; de becsületes, buzgó, városunk és hazánk javát szívükön viselő férfiak egyesültek azon czélból, hogy a közművelődés ügyét szolgálják. S ha idővel az lesz tapasztalható, hogy a debreczeni közművelődés szintje emelkedett, akkor a »Csokonai-kör« feladatát teljesítette. A kör élén álló elnökért, Vértesi Arnoldért, emeli poharát. Vértesi Arnold hálás szívvvel mond köszönetet a szíves jó kívánatokról. Büszke rá, hogy oly férfiak élén áll, mint a »Csokonai-kör« tisztikara és választmánya. Mint író nem sok időt szentelhet a közügyeknek, de a mit magára vállal, annak híven meg akar felelni. Azon bizalmat, mely őt a »Csokonai-kör« elnöki székebe ültette, ki akarja érdemelni. Vállvetett működésel elérjük kitűzött czélunkat. A kör

tisztikarát és választmányának tagjait éltetve, kéri őket, hogy tartsák meg őt továbbra is szíves barátságukban. Dr. Kola János Szabolcska Mihályért, a tehetséges fiatal költőért emel poharat, azon reményét fejezve ki, hogy Szabolcska idővel a »Csokonai-kör«-nek egyik büszkesége lesz. Komlóssy Arthur Márk Endréhez és Simonffy Emilhez szállva, pohárköszöntőjében azon eszmét veti fel, hogy a »Csokonai-kör«, a dalárda és zenede együttesen emeljenek egy közművelődési csarnokot. Márk Endre kijelentve, hogy ezen eszme kivételéhez ma még nincsen meg a szükséges pénzalap, Komlóssy Arthurért emeli poharát. Géresi Kálmán Simonffy Sámuelért és Szilágyi Károlyért, Dr. Bakonyi Samu Géresi Kálmánért, Könyves Tóth Kálmán K. Tóth Antalért, Lengyel Imréért és Zádor Lajosért, mint az emlékkertek legbuzgóbb gondozóiért, Géresi Kálmán Nemes Kálmánért, Komlóssy Arthur a főtitkáráért, a pénztárnokért, az ügyészért és a szakosztályi titkárokért, Dr. Tüdős János a »Csokonai-kör« választmányának új tagjaiért, Könyves Tóth Kálmán a debreczeni sajtóért, Dr. Szánthó Sámuel pedig Komlóssy Arthurért emelt poharát. Gsiky Lajos azt kívánja, hogy a »Csokonai-kör« szászorosan érje el azt a sikert, melyet a felolvasó-kör elért; Dr. Kola János a »Csokonai-kör« jövőjéért, Kósa Barna a debr. főiskola virágzásáért, Sinka Sándor Könyves Tóth Antalért, mint a Csokonai-kultusz egyik főlebesztőjéért, Márk Endre gróf Teleki Sándorért, Simonffy Sámuel pedig Vértesi Arnoldért üritett poharát. Az utolsó pohárköszöntőt Gsiky Lajos mondta, — ezután a társaság tagjai d. u. 5 órakor szétoszlottak. Dicsérettel kell megemlékeznünk végül a Boka Károly zenekaráról, mely a társaságot az ebéd tartama alatt szép nótáival mulattatta.

* **A Debreczen-Nagy-Váradi Értesítő.** szerkesztését, mely lap a jövő évben ünnepli meg fentállásának 50-dik évfordulóját, a jövő számtól kezdve Márk Endre ügyvéd, továbbá Nagy Zsigmond és Harmath Gergely tanárok veszik át. Az új szerkesztőség tagjai tegnap látogatást tettek a helyi lapok szerkesztőségeiben, hogy velők a barátságos jó viszonyt föntartsák. Örömmel üdvözöljük a »D. N. V. É.« szerkesztőségében történt változást s kívánjuk, hogy régi laptársunk, mely felszabad óta szolgálja a közügyeket, az új szerkesztőség vezetése alatt a virágzás legmagasabb fokára emelkedjék!

* **A torna-egylet gyalogversenye.** A debreczeni torna-egylet áldozó csütörtökön Debreczentől Nagy-Károlyig rendez gyalogversenyt, melyre tizenhat főiskolai tanuló, egyleti tag jelentkezett, a kik most próba-gyaloglásokat tesznek a szomszédos községekig. Nagy-Károly Debreczentől 52 kilométernyire fekszik. A torna-egylet titkára dr. Orbán József felhívást bocsátott ki a választmányi tagokhoz, hogy vegyenek részt a Budapesten pünkösztört tartandó országos torna-értekezleten. A résztvenni akarók jelentkezzenek az elnökségnek.

* **A kir. főügyészségek szervezése.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére az 1890. XXV. t. cz. alapján szervezendő kir. főügyészségekhez kir. főügyési helyettesekké a következőket nevezte ki, és pedig: a bpesti kir. főügyészséghez Havas Imre budapesti és Szerényi Kálmán szegárdi kir. ügyészeket, a kassai kir. főügyészséghez Battlay Imre kalocsai kir. ügyészt s végül a debreczeni kir. főügyészséghez Pongrácz Jenő veszprémi kir. ügyészt.

* **Földrengés** volt e hó 21-én a biharmegyei »Ér« kezdési községekben. Este 11 ó. tájt érezték Érmihályfalva, Érsemjén, Érselind és Érkeserü községekben. Az első es legerősebb lökés 5—6 másodpercig tartott, s felriasztotta a lakosokat nyugalmas álmukból. Az első lökést második és harmadik is követte. Nagyobb baj nem történt, csak néhány ablak tört össze. Képek estek le a falakról, s az apróbb tárgyak fölbuktak.

Karöltve mentek le a hajó-vendéglőjébe, hol vig poharazás közben Pozsonyig jutottak el. A hajó itt hosszabb ideig szokott állomásozni. Csánky felkelt az asztal mellől és bocsánatot kért társától, hogy néhány percre eltávozik.

— Hová, háová bajtárs? Talán együtt mehettünk? Nekem is dolgom van a városban.

— Én a táviró hivatalba megyek, rokonaimat értesítem jövetelemről.

— Nagyszerű! Hisz akkor tényleg együtt tarthatunk. Én is sürgönyözök a hugomnak.

Elmentek a táviró hivatalba, feladták sürgönyeiket, aztán pedig egymásra jelentős pillantásokat vetve, tértek vissza a hajóra.

Délután érkeztek meg Győrbe. Mindketten ott álltak a fődélzeten és már messziről észrevették, hogy a megállóhelynél két szakasz Bach-buszár áll posztot. A két utitárs arcán sátáni gunyosoly cikázott át...

Mikor a hajó kikötött, a vezénylő főtiszt felment a fődélzetre és a két magyar előtt hirtelen megállott. Kis ideig tétovázva tekintett a kezében tartott sürgönyökbe, majd katonás méltósággal a darutollas felé tartott és harsányan reá rivallt:

— Ön Kossuth — a törvény nevében foglyom!

A megszólított gunyos mosolyra vonja száját és odasug a tisztnek:

— Uram, ön téved! Én sürgönyöztem Pozsonyból! Kossuth ott áll! és utitársára mutat.

A tiszt zavarában most a másik magyarhoz fordul, új pillantást vet a táviratokra és megszólítja az attilást:

— Ugy tehát ön Kossuth Lajos? Sziveskedjék velem jönni.

— Nem oda Buda! — felel a megszólított, »hisz én táviratoztam.«

A tiszt meghökölve áll meg előttük.

A két Kossuth összenéz. Mindkét arczon a meglepetés kifejezése jelenik meg.

— Én X. titkos rendőr vagyok!

— Én Y. titkos rendőr vagyok!

A darutollas és az attilás egy-egy iratot vonnak elő kabátzebeikből: mind a kettő rendőri igazolvány volt...

Midőn a tiszt meglátta az okmányokat, rögtön tisztában volt a helyzet hallatlan komikumával.

— Hisz önök, uraim, egymást akarták elcsipni! és hangosan felkaczagva odacsapta a két sürgönyt.

* **Egyházi közgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap d. e. közgyűlést tartott az egyház tanácstermében Szűcs István egyházi főgondnok elnöke alatt. Borbély Imre és Szőke István presbyterek haláláról szóló jelentés és Karsa István pötgagnak felesketése után Somogyi Pál főjegyző jelenti, hogy Kerkics Pál az egyház által segélyezett árvák és az ispotályi segények részére 50—50 frtot hagyományozott, — a debreczeni takarékpénztár az ingyenesiskolázási alap részére 50 forintot küldött. Csák Amália k. a. a nagy templom urasztalára 3 igen értékes és díszes terítőt adományozott. A lelkes lakás kérdésében pedig, miután azóta, a mikor az ügyet a gazdasági szakbizottság tárgyalta, két új ajánlat érkezett be, az ügy előkészítésére és vélemény nyereség végett bizottság neveztetett ki. A számvizsgálók a pénztárt teljes rendben találták s részökre a felmentvény megadatott.

* **Amerikai látogató Debreczenben.** Az észak-amerikai Egyesült Államok egyik legrégebbi egyetemének, a Yale kollégiumnak volt növendéke, Reynolds B. Jakab ur, mint a Keresztény Ifjak Egyletének tiszteletbeli titkára, egyiptomi utjából visszatérvén, miután már előbb meglátogatta volt a svéd, norvég, dán, hollandi és németországi egyetemeket, hazánkba érkezett, és Budapestre Debreczenbe érkezik f. hó 28-án, hogy ősi ref. főiskolánk felsőbb tanuló ifjúságát az amerikai tanulók részéről üdvözölhesse, a keresztyén élet és tevékenység felől értesítést, kölcsönös tájékozást nyújtson és szerezzon. Innen folytatandja útját Kolozsvárra, Bécsbe, Prágára, Krakóba stb. Valószínűleg szerdán (29-én) délutánra keretük fel kollégiumunk ifjúsága, hogy a tanulók barátja e látogatását, valamelyik tanteremben, szíves megjelenésével viszonzozza, és így rokonszenvét a tengerentúli nagy köztársaság egyetemi ifjúsága iránt azzal is kimutassa.

* **Utazás kerékpáron.** Debreczenbe tegnap két nagyváradifjú, Vavrak Kálmán és Horváth N. rándult át kerékpáron. Nagyváradtól Berettyó-Ujfaluig a rossz ut miatt vonaton utaztak, innen Debreczenig pedig biciklil. Tegnap d. u. 3 órakor mentek vissza Nagy-Váradra — szintén kerékpáron.

* **A kilencedik gyógyszerész-társaság.** A belügyminiszter Kőröcsánszky Endre okleveles gyógyszerésznek Bácsai András és társai csapó-utcai lakosok folyamodványa által is támogatott kérvényét — a 9-ik gyógyszerész-társaság felállítására iránt, miután a városi közgyűlés, tekintettel arra, hogy a helyi viszonyok még mindig nem változtak, nem tartotta tárgyalhatónak — szintén visszautasította.

* **Uj vasut.** A szatmár-fehérgyarmati vasut közgazgatási bejárása f. hó 22-én történt meg, Lakatos Aladár min. titkár vezetése alatt.

* **Illyés Bálint** orsz. gyűl. képviselő a »Nagyváradifjú Hírlap« cz. függetlenségi és 48-as párti lap főszerkesztői állásától — tekintettel családi súlyos körülményeire, melyek megátalják főszerkesztői teendői elvégzésében — visszalépett. Nevezett lapnak f. szerkesztői állásában is változás történt, a mennyiben Kunyhósi János helyett Turóczy M. István lett a f. szerkesztő.

* **A székesfehérvári kereskedelmi akadémia** 7 tanára és 26 növendéke tanulmányi utjukban Dr. Faludi Miksa igazgató és gróf Festetics Benő fehérmegyei kir. tanfelügyelő urak vezetése alatt f. hó 9-én esti 7 $\frac{1}{4}$ órai vonattal egy napi tartózkodásra városunkba érkeznek a mi kereskedelmi akadémiaink vendégeiül. Tiszteletükre a kereskedőtársulat és tanárikar szerdán esti 8 órakor a »Margit-fürdő« dísztermében társasvacsorát rendez, mely alkalommal akadémiaink ifjúsági dal- és zeneegyülete is előad néhány énekét. Csütörtökön reggel a székesfehérváriak megtekintik az »István« gőzmalom berendezését, a Margit-fürdőt és Stern tetvérek faipar-gyártelepét, s delután a nagyerdőről, hol ebéden lesznek, kirándulnak a parlagi mintagazdaság megismerésére; ellátogatnak továbbá a gazdasági tanintézetbe stb. Mint értesülünk, az »István« gőzmalom a fölötte tanulságos látogatás végeztével villásreggelivel is kedveskedik a kirándulóknak.

* **A debreczeni-füzes-abonyi vasut** jövő hónap 15-én leendő megnyitását — mint halljuk — valószínűleg Baross Gábor keresk. miniszter is jelen lesz.

* **Összeírás.** A polgári rendőrbiztosoknak május 15-ig kell összeírni az utczai lakosokat, a tanköteles gyermekeket, a szekereket, lovakat, szarvasmarhákat, juhokat és kecskéket. A melyik gazda eltagadna valamit a biztosok előtt, minden tagadásaért 10 frt pénzbírságot fizet.

* **Nyomdász-majális.** A debreczeni könyv-nyomdászok május hó 9-én majálisat tartanak a »Margit-fürdő« táncstermében. A mulatságra javában folynak az előkészületek. A meghívókat már régebben kibocsátották, de a kik tévedésből meghívót nem kaptak volna, szíveskedjenek az iránt a rendező bizottsági elnökhöz (városi nyomda) fordulni. A majálison a Racz Károly kedvelt zenekara fog működni.

* **Az új kereskedelmi akadémia.** Debreczen város közgyűlésének azon határozatát, melylyel a keresk. akadémia építésére 40 ezer frt hozzájárulást szavazott meg, a belügyminiszter elvben nem ellenzi, de mielőtt azt jóváhagyná, kívánja, hogy a városnak az akadémia kormányzásában való részvétele, valamint az, hogy ezen épület mindég iskolai célokra fog használtatni, a fentartató társulattal egyetértve biztosítottassék.

* **Ágyuk a szabadságharczából.** Jakab Elek megírta a szabadságharczról szóló művében, hogy mikor Guyon tábornok a Déva melletti síkságon állást foglalt az oroszokkal szemben és mikor meggyőződött a harc lehetetlenségéről, menekült kiki a merre lehetett és az ágyukat a Marosba dobták. Most Székely Dénes Kolozsvárról tudósítja a »székely nemzet múzeum« igazgatóságát, hogy egy öreg huszár ismeri az ágyuk hullámsírnak helyét és azt mondja, hogy ott huszonnégy darab ágyu van. Ezek valószínűleg Gábor Áron ágyúi és mivel azok 2—3 ölnyi mélyen lesznek a parttól, könnyen emelhetők ki. Gábor Áron őrnagy 93 ágyut öntött a magyar hadseregnek és nála nélkül nem arathatott volna hős Bem apó annyi győzelmet. Az ágyukat kilehetne talán emelni a székely múzeum számára és amaz anyagokból még kitelnék Gábor Áron sőt Mátyás király ércszobrára is, a derék őrnagy emlékére pedig érmekeket lehetne veretni. A múzeum igazgatósága e tudósításról értesíti azt a bizottságot, melyet Háromszék megye törvényhatósága Gábor Áron emlékének emelésével bízott meg.

* **Lövészet.** Az 1891. április hó 26-án tartott lövészet alkalmából díjat nyertek: Legjobb mély lövéssel: Dr. Bruttmann 1 drb 2 frtos tallért; legtöbb körülövéssel: Kovács Gyula 1 drb 1 frtos tallért.

* **Sanyarlat.** A ki tudni óhajtja, hogy mit jelent ez a tréfásan hangzó szó, vegye kezébe az »Erdélyi Múzeum-Egylet« bölcészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztályának kiadványából megjelent legújabb füzetét. Benne találja Brassai Sámuelnek egy cikkét »Nyelv és társadalom« czimvel, a mely cikkben a kifogyhatlan jókedvű veterán író azt a javaslatot teszi, hogy »szigorú« helyett sanyarlat- »szigorlat« helyett sanyarlat-ot mondjunk, mert a »szigorú« és származékai tulajdonképpen egyebet jelentenek. Van a cikkben még több ily tréfás ötlet is, s mindenki, a ki olvassa, azt az örömdetes meggyőződést meritheti belőle, hogy agg tudósnak még mitsem vesztett régi humorából és szatirizáló kedvéből. Mert nyilvánvaló, hogy ez a cikk nem akar egyéb lenni, mint paródiája nyelvőreink agyafurt szófacsarásainak. Csak azon csodálkozunk, hogy a folyóirat szerkesztője nem ismerte fel a szatirát s jegyzetben egészen komolyan sikra száll Brassai bácsi mókái ellen. A szerkesztő többek közt ezt az elmés megjegyzést teszi: »A sanyarlat épp oly szükségtelen szó, mint a helytelen képzésű szigorlat; beérhetjük a vizsgálat szóval is.« Egy csapással két legyet! Így a »sanyarlat« is, a »szigorlat« is tönkre van silányítva, s hogy egy helytelen képzésű szóval kevesebb legyen a világon, eltöröljük majd a »szigorlatot«, a mi ellen a tanulóknak bizonyára nem lesz kifogásuk.

* **A tűzoltók** tegnap d. u. menetgyakorlatot tartottak. Bár az eső még a városban érte őket, sem a csapat előtt haladó zenekar, sem a csapat nem hederítették rá. Kigyalogoltak a m.-pécsi csárdág, honnan estére már vissza is érkeztek.

* **Uj községi orvos.** Dr. Csanky Géza tehetséges és képzett ifju orvos, ki eddig Körösladányban működött, f. hó 20-án nádudvari községi orvossá választott.

* **Vonatok menetgyorsasága.** Egy francia szaklap összeállítást közöl az Európa és Amerika különböző államaiban közlekedő vonatok gyorsaságáról. Eszerint Franciaországban a megengedett legnagyobb sebesség 110—120 km. a francia északi, keleti és Orleans-vasutakon; a Páris-Lyon-Méditerranéon és a nyugoti vasuton 99 km. Angliában a szabályszerű sebesség 72—85 km.; a gyors tehervonatoknál 71—81 km. között változik; a legnagyobb sebesség nincs meghatározva; esésben való menetnél 125 km. óránkénti menetsebesség igen gyakori. — A belga államvasutakon a gyorsvonatok maximális menetsebessége 78—100 km. Hollandiában a vonatoknál a rendes 72, a maximális sebesség 90 km. Németországban a gyorsvonatok átlagos sebessége 65 km. a leggyorsabban közlekedők 75 és kivételesen 90 km-t tesznek meg. Ausztria-Magyarországban a gyorsvonatok sebessége 60—70 km., a maximális sebesség átlag 77 km. — Ugyanez áll az oroszországi Miklós-vasutról is, míg a többi orosz vasutak gyorsasága kisebb. Oroszországban az Adria és a Középtenger mellett vezető vonalakon a vonatok 70—75 km. sebességgel haladnak; a maximális gyorsaság 80 km. Amerikában a vonatok átlag 66 km. gyorsasággal közlekednek; a maximális sebesség nincs meghatározva, de nem nagyobb, mint Angliában. Időnként tapasztaltak már hosszabb vonalakon is 126 km. óránkénti gyorsaságot.

* **Egy leány — két kérő.** Ez az eset a civilizált Európában sokszor párbajra is ad okot. Az újszeleandiai a dolgot másképpen végzik el. A leány egyik kezét az egyik, a másikat a másik kérő ragadja meg s a melyik el tudja huzni a másiktól, azé lesz a leány. Ha közben a leány karja kifeszül, abból nem csinálnak valami nagy lármát.

Debreczeni ingatlanok forgalma

a kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi április 18—25-éig.

Tóth Sándor veszi öz. Gombos Jánosné és társa új földet a váltásdíj és 10 frt ráfizetésért.

Tóth Sándor veszi Imre Józsefné Polgári Erzsébet új földet a váltásdíj és 10 frt ráfizetésért.

Tóth Sándor veszi Hatházi József új földet a váltásdíj és 10 frt ráfizetésért.

Tóth Sándor veszi Kiss Sándor és neje Kántor Zsuzsánna új földet a váltásdíj és 10 frt ráfizetésért.

Ecsedi István és neje Nagy Sára veszik ifj. Sipos Péter és neje Szőke Sára homokkerti szőlőjét 110 frtért.

Tóth Sándor veszi Szűcs István és társai új földet a váltásdíj és 10 frt ráfizetésért.

Palánczy István és neje Németh Juliánna veszik öz. Czako Mátyásné Sarkadi Erzsébet szőlőjét 1000 frtért.

Nánássy Gábor veszi Nánássy Miklós és Nánássy Erzsébet ebési tanya birtok illetőségeit 4500 frtért.

Kovács Gyula veszi Nánássy Miklós és társai varga kerti szőlőjét 500 frtért.

Özv. Deli Tamásné Elekes Juliánna és öz. Szűcs Lajosné Elekes Zsuzsánna veszik Lukács János és neje Sütő Sára házat ondódi földével 3700 frtért.

Steier Mózes és neje Rosenfeld Lizi veszik Fráter Béla házat 12,200 frtért.

Tökés Gyula és neje Kápolnássy Emma, veszik Kápolnássy Karolina és társai hatvan-utcai szőlőjét 1050 frtért.

Debreczeni József és neje Nánássy Róza veszik Szodrai István házat 1180 frtért.

Boross László veszi Nánássy Miklós és társai házat 15,500 frtért.

Birinyi Imre veszi neje Lada Mária p. ebesi és szepesi birtoka fele részét ajándékozás címén 2250 frtért.

Molnár András veszi neje Lada Erzsébet háza, ondódi földje, boldogfalvi szőlője és szepesi tanya birtoka fele részét ajándékozás címén 2750 frtért.

Erszény Julianna veszi férje Lada István szepesi tanya birtoka fele részét ajándékozás címén 5500 frtért.

Luczi János és neje Balla Julianna veszik Fényes Julianna n.-cserei 4 boglyás kaszáloja öt illető részét 375 frtért.

Fabián Ede és neje Fischer Anna veszik özv. Deák Bálintné majorsági földje egy részét 170 frtért.

Ij. Erdélyi Pál és neje Sarkadi Sára veszik Suba Ferencz és neje Orosz Zsuzsanna házat 1100 frtért.

Körhöny János és neje Varga Sára veszik Horváth István és neje Lókodi Julianna új-földét 70 frt 26 krért.

Közgyűlések.

Debreczen, április 27.

I.

A „Csokonai kör» közgyűlése.

A „Csokonai kör» tegnap d. e. 10 órakor tartotta évi rendes közgyűlést a városháza nagytermében, Vértesi Arnold elnökölte alatt.

Vértesi Arnold a következő nagy hatású beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

Tisztelt közgyűlés!

Midőn szerencsém van a Csokonai-kör első évi közgyűlését ezennel megnyitni, üdvözlöm a kör tagjait, kik ily tekintélyes számmal megjelentek s ez által a kör iránti meglehetősen nagy érdeklődést tanúsítottak.

Ez érdeklődésben látom a jövő zálogát. Biztosítéka ez annak, hogy a Csokonai-kör létrejötté mélyen érzett szükség, nem pillanatnyi lelkesedés műve volt.

Nekünk magyaroknak gyakran szemünkre szoktak vetni lelkesedésünk mulékonyságát, a szalmalángot, mely hamar föllobban, de hamar ki is alszik. — Ugy, hogy már csaknem közmondássá vált a magyar lelkesedés, a mi alatt természetesen valami gyorsan tűnő, semmi állandósággal nem bíró, csak szeszélyes fölpezsdülést értenek.

Igaz, hogy van bennünk valami a keleti fajok jellegéből, mely merész, bátor, de könnyen csügged, áldozatra kész, de kitartó munkásságra vajmi ritkán; nemzeti karakterünknek félreismerése volna azonban s a történeti tények logikájának megtagadása, ha mindenben igazat adnánk ellenségeinknek s csak a szalmaláng föllobbanását látnánk mindenben. — Szerencsénkre, s bátran mondhatom: dicsőségünkre, nincs így. Mert a magyar lelkesedés nagy és állandó dolgokat teremtett már, olyakat, melyekhez évtizedek megfeszített munkája kellett. Sőt egész kulturánk, egész állami létünk, mindaz, a mi van, nehéz, kitartó munka eredménye, mely csak nagy akadályok, mindenfelől ellenünk zuduló ellenséges áramlatok legyőzésével sikerült.

Es e város története kicsibe ugyanaz, a mi az egész nemzeté. Akadályokkal küzdő, fáradságos munka. Nem segített ebben sem kedvező geográfiai helyzet, sem fejedelmi kegy, csak polgárainak ernyedetlen munkássága. A mi név lett a város, csak polgárainak köszönheti.

Debreczen lakosságának ebben a szívós kitartásában látok én biztosítékot a Csokonai-kör jövőjére nézve is. Nem kétkedem, hogy ez a kör, melyet önök oly lelkesen fölkaroltak, évről-évre előbbre fog haladni, évről-évre jobban kiterjeszti nemesítő hatását e város szellemi életére, évről-évre virágzóbb és tevékenyebb lesz.

Mindnyájunk lelkében, a kik szeretettel ragaszkodunk e városhoz, — mindnyájunk lelkében, akár itt születünk, akár csak később vezeték ide a gondviselés utai, de most már itt az a hely, a hol élni halni akarunk, mindnyájunk lelkében él egy eszménykép, Debre-

czen jövő haladásának képe, melyet képzeletünk a legfényesebbnek óhajt kifesteni, díszes paloták sorával, a tudomány és művészet hírneves csarnokaival, magas szellemi színvonalon álló lakossággal, példányképe egy igazi művelt, nagy magyar városnak.

Es ez nem pusztán ábránd. Erős hittel hiszszük, büszke reménnyel várjuk, hogy így lesz. Oda kell irányulni mindnyájuk törekvésének, hogy ez így legyen. S mert egyenként szanaszéthulló oldott kéve vagyunk, egyenként bármily buzgó igyekezet, bármily nemes szándék eredménytelen marad, azért kellett nekünk az egylet zászlója alatt egyesülni annak a nagy költői névnek védzárnya alatt, ki örök büszkesége marad Debreczennek, örök büszkesége a magyar hazának.

A mai közgyűlésen munkásságunk első évi eredményével számolunk be. Ez évnek az alakulás bajaival, a kezdet nehézségeivel kellett megküzdenie s munkásságunk sajátkép csak néhány hónapra szorított. De e rövid idő is, melyről évi jelentésünk szól, meggyőzheti a tisztelt közgyűlést arról, hogy a tisztikar a választmány, kiket e kör ügyeinek vezetésével megbízni méltóztattak, lelkiismeretesen igyekezett nagy feladatának megfelelni. Mindnyájunkat az az egy óhajlás vezérel, hogy a Csokonai-kör fölviruljon!

Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után Dr. Bakonyi Samu főtitkár olvassa a választmány évi jelentését az 1890. évről.

E jelentést később egész terjedelmében fogjuk közölni, azért most csak a következő főbb adatait emeljük ki:

A kör — mindjárt megalakulása után — igen sikerült matineet rendezett a városi színházban. A szatmári Kölesey-ünnepélyen a nyár folyamán küldöttei által képviseltette magát. Tartatott az 1890-ik csonka évben 3 nyilvános felolvasó ülés, — ezek közül egyik Csokonai születési napjának évfordulóján tartatott. Felolvasatott 8 prózai, 11 verses dolgozat, összesen 19 mű, 12 felolvasó által. A választmány megállapította az ügyrendet, — átvette az emlékkertek és a Csokonai-szobor fentartásának gondjait; felújította a színházi pályázat ügyét, elhatározta Szabolcska Mihály költeményeinek kiadását; a szepesi szakosztály mozgalmat indított meg városunk szépítése s utcáinak szabályozása iránt; nagy gondot fordított a választmány a Csokonai-reliquiák gyűjtésére is. Tartatott összesen 24 választmányi ülés. A tagok száma 384-re szaporodott, ezek között 48 alapító tag van.

A kör bevétele volt az 1890-ik csonka évben 1965 frt 85 kr, — kiadása 1779 frt 57 kr, — készpénz maradvány 186 frt 28 kr.

A kör 10,202 frt 47 kr. alapítványi vagyonnal s 1383 frt 19 kr megtakarított tőkével rendelkezik. — A számvizsgáló bizottság a pénztárt teljes rendben találta s a felmentvényt — jegyzőkönyvi köszönet mellett — úgy Tóth Béla pénztárnoknak, mint a számvizsgáló bizottság tagjainak megadott.

Az 1891-ik évre szóló költségelirányzat 2090 frt szükséglettel s 2096 frt 28 kr fedezettel állapított meg.

A közgyűlés — tekintettel arra, hogy a múlt 1890-ik év csonka volt, — elfogadta a választmányon azon indítványát, hogy a kör tagjai a f. évre csak 1 frt tagsági díjat fizeszenek. Elfogadott továbbá azon indítvány is, hogy a számvizsgálók hívassanak meg a választmányi ülésekre.

A választmány tagjai közül — az alapszabályok értelmében — kisorsoltattak: Békessy László, Bészler Károly, Boczkó Sámuel, Csiky Lajos, Dicsőfi József, Dóczy Imre, Dr. Kola János, Lengyel Imre, Dr. Popper Alajos és Simonffy Emil. Ezeknek helye titkos szavazás útján tölthető be. A szavazatszéd bizottság tagjai Mark Endre és Csiky Lajos voltak.

Beválasztották a választmányba: Bészler Károly 35, Boczkó Sámuel 43, Csiky Lajos 46,

Dóczy Imre 45, Dr. Kola János 45, Komlóssy Dezső 45, Lengyel Imre 45, Dr. Öreg János 46, Dr. Popper Alajos 43, s Simonffy Emil 46 szavazattal.

Számvizsgálóként egyhangulag megválasztottak: Dalmy Kálmán, Dr. Medve Kálmán és Szabó József városi főszámvevő.

Több tárgy nem lévén, 1/12 órakor a közgyűlés véget ért.

II.

A közgazdasági bank alakuló közgyűlése.

Említettük már több ízben, hogy Debreczenben egy közgazdasági bank részvénytársaság alakult. Az alakuló közgyűlést tegnap tartották meg a részvényesek dr. Király Ferencz elnökölte alatt.

Összesen 2452 részvényt jegyeztek elő 242,250 frt értékben, tehát a 200,000 forintnyi alaptőkének 10%-al többet jegyeztek.

Az alakuló közgyűlésen 41 részvényes vett részt, 1693 részvényt képviselve 338 szavazattal.

Holländer Dezső felolvasván az alapítók jelentését, ezeknek a felmentvényt megadták. Aztán a debreczeni közgazdasági bank részvénytársaság megalakultnak mondatott ki s az alapszabályokat némi módosítások után elfogadták. Ezután megválasztották a 18 tagból álló igazgatósági tanácsot és felügyelő bizottságot.

Az igazgatóság tagjai az alapítók által kinevezve: dr. Király Ferencz, Münich Aurél, Feischl Károly, Mayer Emil, Komlóssy Dezső, Budai József, Lukács Ármin.

Az igazgató tanács tagjai: Bekény Péter, Bészler Károly, Horváth István, Nánássy Oláh József, Ujfalussy József, Bészler Lajos, Berger Jenő, dr. Szikszai Szabó József, Szentkirályi Tivadar, Fleischmann Mór, Tóth István, Lichtschein Dezső, Steinberger Gyula, Getto Gyula, Biedermann József, Lichtschein Sámuel, Révész Adolf és Weisz Lévy.

A felügyelő bizottság tagjai következők: Rendes tagok: Engel Sándor, Erber Vilmos, Steinfeld Mihály. Póttag: Györfly Aladár.

Elnökké az igazgatóság dr. Király Ferenczet választotta meg s elhatározta, hogy május 16-ig az alaptőke további 20%-a is befizetendő.

A társaság célja: a rendes bank-üzlet körébe vágó minden tevékenységen kívül Debreczen és vidéke gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeinek előmozdítása, gazdasági-és ipari vállalatok létesítése, ugy a gazdálkodók, mint a kisiparosok hitelviszonyainak fejlesztése.

CSARNOK.

DOLGOZZATOK,

a míg MÉCSETEK KINEMALSZIK.

Regény a keresztényiség első korszakából.

Írta: Gróf Tolsztoj Leo.

Fordította: Somogyi Ede.

(Folytatás)

NEGYEDIK FEJEZET.

— Ez aligha a helyes ut arra, hogy a tényeket megállapíthassuk, viszonzá Pamphilius; igaz ugyan, hogy nem tüztük életünk fő feladatát az emberi nem fentartását, sem nem veszszük ezt a dolgot annyira szívünkre, mint a hogy sokszor hallottam megjegyezni a ti bölcs embereitek által. Elménk teljesen megnyugszik abban a szilárd hitben, hogy atyánk, a ki ébren öröklik minden egyes ember fölött, gondoskodik összes szükségleteinkről; fő törekvésünk, hogy ő azt akarja, hogy az emberi nem tovább is fennálljon, ugy fog találni módot fentartására: ha nem akarja, ugy az emberi nem multhatlanul véget fog érni. Azonban ez nem tartozik gondjaink közé; a mi feladatunk a lehető legszerűsebb, az, hogy az ő akaratával összhangásban éljünk. Az ő akaratával

saját természetünkben és másrészt abban a nyilvánulásban tünik elénk, a mely azt mondja, hogy az ember ragaszkodik feleségéhez és hogy mind a ketten egy test legyenek. Törvényeink nemcsak hogy nem tiltják meg a házasságot, de sőt öregebbjeink, a kik a törvényben jártasak, egyenesen felbátorítanak rá. Az egyetlen különbség a ti házasságtok és a miénk közt abban a nyilvánulásban rejlik, melyet amonnan felülről kaptunk, mely szerint a nőre való minden kéjes pillantás bünt képez és a gyakorlati eredmény, melyet ebbe a nyilvánulásba vetett hitünk maga után von, a következőkben foglalható össze: mi és asszonyaink a helyett, hogy egyetlen eszközt se hagyunk felhasználatlanul, hogy szépen öltözködjünk és magunkat csinósítsuk a végből, hogy állati vágyakat keltsünk azoknak sziveiben, a kik ránk néznek, minden igyekezetünket arra irányítjuk, hogy az eféle tisztátalan gerjedelmeket elfojtsuk, úgy hogy a szeretet érzése közöttünk, mint testvérek és nővérek között, elég erős a végből, hogy elfojtsa valamely nő iránt a kéj érzését, melyet ti szerelemnek neveztek el.

— Mindez nagyon szép és nagyon helyes, jegyzé meg Julius, de bizonyára nem vagytok képesek a gyönyörűségnek és a szerelemnek azt az érzését elfojtani, a mely bennünk támad, valahányszor a szépet megpillantjuk. Hogy egy pillanatra eltérjek tárgyunktól, megelégedéssel látom, hogy az a csinos leány, kivel együtt szőlt hoztál a vásárra, öltözködése daczára, mely bámulatos módon palástolja bajait, benned a nő iránt való szerelem érzését támasztja.

— Nem hinném, hogy ez így legyen, mondá Pamphilius elpirulva. Sohasem gondoltam szépségére. Te vagy az első, a ki ilyesmit föltételez. Ő csak nővér nekem. De hogy viszatérjek arra, a mit az imént a mi házasságunk és a tiétek közt levő különbségről mondtam, ez, miként megjegyeztem, abból a körülményből ered, hogy nálatok a testi kéjvágy, a szépség, a szerelem, Venus istennőnek szolgálata elnevezés alatt meggondolva támasztatik és fentartatik, míg ellenben mi nálunk kerülök, nem azért, mert rossznak tartják (isten nem teremtett semmi rosszat) — valósággal pozitív jónak tekintjük — hanem azért, mert elválhatnak és el is változik rosszá, kísértéssé, a hogyan mi nevezük, hogy ha nem szorítjuk az ő saját helyére. Mi minden egyes ideget megfeszítünk, hogy ezt elkerüljük. És ez az oka annak, hogy még nem vagyok nő, noha semmit sem tudok, a mi megakadályozna abban, hogy már holnap megnősüljek.

— És mitől függ választásod?

— Isten akaratától.

— Miként fogod ezt megtudni?

— Ha sohasem kutattad nyilvánulását, úgy nem is fogod sohasem megtalálni. Ha folytonosan rá ügyelsz, úgy tisztán és világosan meg fogod érteni, valahogy ti megértitek a jövendőlést az áldozatokból és a madarak röptéből. Valamint köztetek vannak bölcs emberek, a kik megmagyarázzák nektek isteneitek akaratát az ő saját ismereteik világításában és azokból a jelekből, melyeket az áldozatok beleiben és a madarak röptében meglátnak, ép-ügy nekünk is megvannak bölcs embereink — véneink. — a kik megismertetik velünk Atyánk akaratát Krisztus nyilvánulása, az ő szívük sugallata és mások akaratá alapján, de minden-él inkább ama szeretet alapján, melyet ember-társaik iránt táplálnak.

— Mindez nagyon határozatlan, veté közbe Julius. Ki mondja meg neked például, hogy mikor és kit végy el? Mikor az én időm megérkezett, hogy megnősüljek, három lány között volt választásom. Ezeket a lehetséges feleségeket kiválasztottam valamennyi többi nő közül rendkívüli szépségükért és nagy gazdagságukért és atyám előre megadta beleegyezését a három közül bármelyikkel való házasságomhoz. E három közül választottam ki Eulátiát, mert ő volt közöttük a legszebb és az én szememben a legigézőbb. Mindez egészen természetes volt. De ki fog téged választásodban vezérelni?

— Mielőtt kérdésemre egyenes válaszadok, viszonzá Pamphilius, engedd először azt

megjegyezmem, hogy a mi hitünkben minden ember egyenlő atyánk szemei előtt, így tehát egyenlők a mi szemünkben is, úgy állásukat, valamint fizikai és erkölcsi képességeiket illetőleg is. Ebből az következik, hogy választásunk (ha már oly szót kell használnom, melynek előttünk nincsen semmi értelme) nincs és nem is lehet semmiképen sem körülírva. Bármely emberi lény, a mely a földön él, kereszttyennek férje vagy neje lehet.

— Ez csak még nehezebbé teszi az egyesre nézve a választást, mondá Julius.

— Engedd nekem elmondanom, a mit egy vénünk minap nekem a kereszttyén és pogány házasságok között fenforgó különbséget illetőleg mondott, viszonzá Pamphilius. A pogány ember valamennyi leány közül azt szemeli ki, a ki, az ő felfogása szerint, alkalmas arra, hogy neki a gyönyörnek legmagasabb fokát és legnagyobb változatosságát nyújtsa. Ennek a feltételnek azután az a következése, hogy szemei villámgyorsasággal röpkönnék egy nőről a másikra és nem bírja magát elhatározni, hogy melyiket válassza a sok közül és a választást még inkább megnehezíti az, hogy a kérdésben forgó gyönyör egy ismeretlen mennyiség, melyet a homályos jövő borít. Másfelől a kereszttyén ember nem jön zavarba a személyes választás föltételeit illetőleg, vagy helyesebben mondva, a tisztán személyes jellegű tekintetek nem az első, hanem a második helyet foglalják el. Csupán az az egyetlen gondja, hogy házasságával ne cselekedjék isten akarata ellen.

— De miként lehetséges a házasság által isten akarata ellen cselekedni?

(Folyt. köv.)

TÖRVÉNYSZÉK.

Halálos ítélet. A temesvári törvényszék több napig tartó végtárgyalás után kötélt általi halálra ítélte Joannovics Antalt, a ki Heinrich Mihályt meggyilkolta. A halálra ítélt az elnök kérdésére, hogy kíván-e felebbezni, kijelentette: „Felebbezzen az Uristen, én nem felebbezek.” Mikor a közönség eloszlott, Joannovics így szól: „Most elrontották az álmodmat, legalább jobb kosztot adjanak, úgy sem sokáig élek már!” Az elnök meg is ígérte, hogy Joannovics kórházi élelmezésben fog részesülni, mire Joannovics „jó éjszakát” kívánva, egész nyugodtan ment czellájába.

Az elmarasztalt államvasut. Bohos Gyula kereskedőségét súlyos sérülést szenvedett a magyar államvasutak rákos-csabai állomásán múlt év pünköst napján történt vonatösszeütközés alkalmával s kártérítési keresetet indított a vasut igazgatósága ellen. A pestvidéki kir. törvényszék ez ügyben a vasutat 24000 frtnak megfelelő évi 960 frtnyi életjáradék és a perköltség megfizetésében elmarasztalta. E per orvosi és jogászörökben különös érdeklődést keltett, mert a felperes egy nálunk még elő nem fordult rázkódási idegbántalmat (neurosis traumatica) hozott fel keresete jogalapjául, a mely betegséget a ki-hallgatott orvosszakértők konstataáltak is.

Közgazdaság.

A tiszafüredi gyümölcsészeti egyesület közelebb választmányi gyűlést tartott, melynek tárgyát kosárfonási tanfolyamon magukat kitüntett tanulók megjutalmazása képezte. A kosárfonási tanfolyamban az iskolás gyermekeken kívül mintegy 28-an vettek részt. Sós Ignác 2 frt, Czövek Lajos 1 frt jutalomban részesült, a többi munkások dícséretet nyertek. A kosárfonás ma már szakszerűen eltanulva meghonosítható T-Füreden s a gyümölcsészeti egyesület tetemes anyagi hozzájárulásával szép mennyiség van ezen iparkészítményből készletben. A raktár a ref. kántorlakban van.

Budapesti gabonatözsde. Április 25-én. Buza tavaszra 9.80 pénz, 9.90 áru, máj.—jun. 9.65 pénz, 9.70 áru, őszre 9.45 pénz 9.47 áru. — Tengeri (uj) 1891. máj.—jun. 6.97 pénz, 7.00 áru. Zab tavaszra 7.50 pénz, 7.60 áru, őszre 6.45 pénz, 6.40 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 16.60 pénz, 18.75 áru.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

április 24.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Óreg nehéz (páronként 300—400 kg-ron felüli súlyban) 44.—45.—. Óreg közép (páronként 300—400 kg-súlyban) —. —. 3. Fialat nehéz (páronként 320 kg-ron felüli súlyban) 46.—47.—. 4. Fialat közép (páronként 251—320 kg-ron, súlyban 47.—48.—. 5. Fialat könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő súlyban) 47.—48.—. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) —. —. —. 7. Közép (páronként 220—280 kg-ron, súlyban) 46.—47.—. 8. Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 46.—48.—. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 kg-ron felüli súlyban) 46.—47.—. 10. Közép (páronként 220—260 kg-ron, súlyban) 46.—47.—. 11. Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 46.—46.50 Sertés létszám: Április 22. napján volt készlet 126,626 darab. A hizott sertés ületirányzata: Könnyű áru keresett. Hízalmi való sertés —. —. —. malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 421. drb.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

695
1891—tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A h.-bösszörményi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lenti István végrehajthatónak Csobai László h.-bösszörményi lakos végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a debreczeni kir. törvényszék a h.-bösszörményi kir. járásbíróóság területén levő és a h.-bösszörményi 7816 stíjkbeli 8999 1 hrsz. ingatlanra 182 frt, a h.-bösszörményi 10342 stíjkbeli 3223 hrsz. ingatlanra pedig az árverést 600 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi Május hó 11-ik napján délelőtt 9 órákor ezen kir. járásbíróóság telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékoznak tartoznak az ingatlanok becsárának 10%—át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékkés értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Bösszörményben a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi febr. hó 20-ik napján.

Szopó
kir. albiró.

Hirdetés.

A lakásváltoztatások

közeledtével ajánljuk

igen jutányos árakhoz nagyválasztékú raktárunkat
SZÖNYEG, FÜGGÖNY,

ágy- és asztalterítőkből.

VATTÁS és NYÁRI PAPANOKBAN.

Szabó Lajos fia

Debreczen, Rózsátér. 202—7

Szabó Lajos fiai

CZÉGNÉL

ujonnan raktárra érkeztek:

NŐI RUHASZÖVETEK

hozzávaló legujabb diszek.

FEKETE DIVATKELMÉK.

SZINES MOSÓ SELYEMRUHÁK.

Francia gyapju Voile-ok.

Cretonok, Indish, foulard

puha, jó minőségű, métere 22 krtól.

Valódi francia és cosmanosi Batist

a legutóbbi divatu minták, mint a selyem métere 42 krtól 60 krig.

Zephirek és Atlas Satin.

Napernyők.

A múlt nyárról kimaradt ruhaszövetek és mosó Cretonok tetemesen leszállított árban. 207 31.

Kardos László

czegléd-utcza

tavaszi idényre.

Megérkeztek a már több éven át kipróbált és nem csak nevének megfelelő

egészségvédő

de tartósságuk által rendkívül **gazdaságos**-nak elismert

I. **Jäger fru utczai öltönyök.**

Továbbá megjöttek a legszebb mintázatu és teljes jó mosatu női ruha-szövetek ugymint: **ZEFIREK, ANGOLVÁSZNAK** és az annyira kedvelté vált **SZERB VÁSZNAK** 179. minden színben. 8.

Legujabb

NŐI TAVASZI

DIVAT KELMÉK

teljes választékban

nagyobb bevásárlás folytán 52-18 különösen előnyös 81

olcsó árak mellett

hozzá való diszkekkel 2

Kunz József és Társa

czégnél, Kistemplom-bazár.

Dusan felszerelt sirköraktár.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, hogy hosszas fáradozás és kutatás után sikerült egy kitűnő, igen szilárd és kemény fajú

fekete Andezit (Syenit) kőbányát

hazánkban megvásárolni.

E kőbánya vételével főtrekvésem a hazai ipar fejlesztésére és a **siremlékek jutányos előllátása**, hogy a kegyeletes közönség igényeit minél előnyösebben jobban-jobban kielégíthessem.

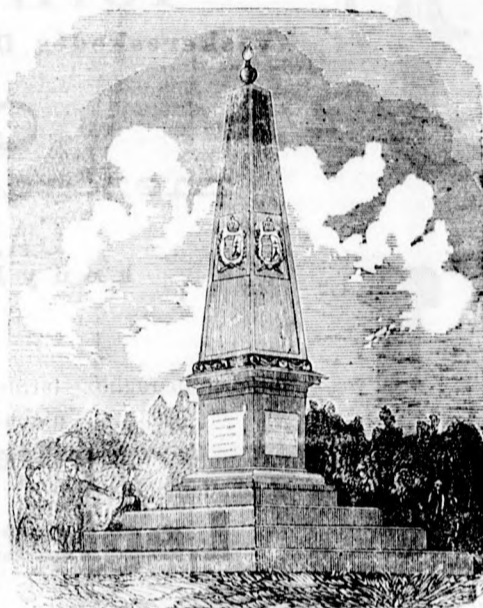
Helyben felállított saját **faragó és csiszoló műhely**ben készítek **ugy a jelzett hazai kőből**, valamint különböző **bel- és külföldi minden fajú kővekből siremlékeket, műtárgyakat és épületi kőveket.**

Dusan felszerelt sircemlék raktáramban kaphatók: márvány, gránit, porphir syenit, labrador dioritt stb. kővekből készült siremlékek.

A feliratok izléses bevésése ugy a siremlékek szilárd felállítása helyben és vidéken jótállás mellett eszközöltnék.

Elvállalok mindenféle ujjításokat u. m. utánvését, aranyozást, csiszolást legjutányosabb árban.

Tervek, rajzok és árjegyeket kívántraingyen és bérmentve, a n. é. közönségnek eddig tapasztalt nagymérvű pártfogásáért köszönetet mondva, további látogatást kér

Nyiri K.

Meghatalmazott **KISS MÓR** kőfar. mest.

214 —1

Debreczen, N.-Várad-utcza 2082 sz. a., a megyeházzal szemben.

Műhelyem és raktáram megtekintésre bármikor nyitva áll.

Nagy-Bocskó
vasúti állomástól 3/4 órányit
távolságra.

Gyertyánliget

(Kabolá-Pojána)

GYÓGYFÜRDŐ

(Mármaros-megyében)

Évad

május hó 15-től szeptember hó 30-ig.

Fürdő, ivó és tejkúra, klimatikus gyógyhely és hidegviz-intézet (massage és villamozással).

Gyertyánliget hirneves pompás szép fekvése által csodálatosan védett por és szélmentes helyen. 1600 lábnyi tengerfölötti magasságban. Levegője hegyi, élenyus, tisztá és felette egészséges. — Vasas savanyu vizei igen kellemetes izűek, könnyen emészthetők és gyors hatásuk. Az ujonnan épült, modern berendezésű

hidegviz-gyógyintézetben

a Priessnisz-féle kúra megfelelő diatával alkalmaztatik. Kiváló siker; vérszegénység-nél, sápkór, minden női bantalmak, idegesség, különösen idegyöngeség (neurasthenia), gyomor- és bélbajok, váltoiaznál stb. Lakások, új építkezések folytán, biztosítva vannak. A szobabeli kiszolgáltatás az igazgatóság által organizálva van és felügyelete alatt áll. Az élelmezés minden igényt kielégíteni képes. Az árak mérsékeltek. Az elő- és utó-évadban 20%-al olcsóbb.

Prospectust kívánatra bérmentve küld és bővebb felvilágosítással készségesen szolgál

201. 3-2.

a fürdőigazgatóság.

TÓTH GYULA
ELŐBB
TÓTH LAJOS és TÁRSA
vaskereskedés Debreczen, főpiacz városház sarkán.
Ajánl:
Gazdáknak
mezőgazdasági eszközöket,
GAZDASSZONYOKNAK
konyha felszereléseket,
Iparosoknak
minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb aczél szerszámokat
utóbbiakért minden darab jótállás mellett.
Épület-vállalkozóknak
mindenféle vasalásokat vasban és rézben a legszolidabb készítményekben
Legjutányosabb árak.

148. 100—25.

HIRDETÉSEK

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**

fölvételnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához (csapó-utcza, 383. sz.), vagy egyenesen a kiadóhivatalba (nagy-uj-utcza, 1702. sz.) küldendők.

Nyomatott a »Debreczen« nyomda részvénytársaságnál 1891.